

Χαιρετισμός του Πρύτανη, Καθηγητή Γεράσιμου Σιάσου

Εκ μέρους των πρυτανικών αρχών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, εκφράζω τις εγκάρδιες ευχαριστίες μου, διότι τιμάτε για μια ακόμη φορά με την παρουσία σας το Ίδρυμά μας, παρευρισκόμενη στην σημερινή εκδήλωση για την παρουσίαση του έργου **"ΤΑ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ - ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ"**.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών από την ίδρυσή του το 1837 υπήρξε ένας από τους βασικούς πυλώνες επανίδρυσης του ελληνικού κράτους και το μοναδικό ακαδημαϊκό ίδρυμα τα πρώτα 100 χρόνια. Έως σήμερα διακρίνεται για το συγγραφικό και ερευνητικό έργο του ακαδημαϊκού προσωπικού του, γεγονός που αναδεικνύει η υψηλή θέση του Πανεπιστημίου μας στις διεθνείς κατατάξεις.

Η σημερινή παρουσίαση αποτελεί επιστημονικό «καρπό» των πολυάριθμων σημαντικών ανακοινώσεων που παρουσιάστηκαν το 2022, στον **κύκλο επιστημονικών συναντήσεων** που διοργάνωσε το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών με γενικό τίτλο **«Τα διακόσια χρόνια του ελληνικού κράτους»**. Οι ημερίδες αποσκοπούσαν στο να αποτυπώσουν την ανάπτυξη των κρατικών λειτουργιών στους δύο αιώνες από την Ελληνική Επανάσταση, στο πλαίσιο μιας αναλυτικής προσέγγισης των πεπραγμένων

του κράτους και της κοινωνίας αλλά και της πολιτικής κουλτούρας, στην οποία αυτά παραπέμπουν.

Ιθύνουσα ιδέα των οργανωτών του κύκλου ήταν η σκέψη ότι το **κράτος**, ως κεντρικός οργανωτικός θεσμός, **και οι λειτουργοί του**, ήταν παραπάνω από καθοριστικοί παράγοντες στη συγκρότηση της νεώτερης Ελλάδας. Και τούτο γιατί η οργάνωσή του, έστω και στοιχειώδης, προηγήθηκε χρονολογικά του σχηματισμού μιας κοινωνίας, η οποία, έως το 1821, ήταν κατακερματισμένη, με έντονα τοπικιστικά χαρακτηριστικά, με κοινή ασφαλώς θρησκεία, αλλά χωρίς συνεκτική εθνική ιδεολογία. (?) Συνέβαλε το νεοελληνικό κράτος στη δημιουργία και την επικράτησή της και ,αν ναι, σε ποιο βαθμό, τα χρόνια που ακολούθησαν την εθνεγερσία; Πολύ περισσότερο που, παράλληλα με τη συγκρότησή του, το κράτος στη νεώτερη Ελλάδα ήταν και ο βασικός φορέας για την πραγμάτωση της εθνικής ολοκλήρωσης.

Στις ημερίδες του κύκλου, την οργάνωση και τον συντονισμό των οποίων είχαν αναλάβει πανεπιστημιακοί δάσκαλοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων, επιδιώχθηκε να αναδειχθούν, πέρα από τα επιτεύγματα συγκεκριμένων προσωπικοτήτων, η θεσμική διάσταση της δράσης του κράτους, σε συγκεκριμένα κάθε φορά πεδία. Σκοπός του κύκλου ήταν να αναδειχθούν, με επιστημονικά κριτήρια, σταθερότερα χαρακτηριστικά και

να απαντηθεί τελικά το ερώτημα αν, «**τα πήγε καλά**» το ελληνικό κράτος ή όχι, ένα ερώτημα δηλαδή το οποίο απασχολεί από παλιά την επιστημονική κοινότητα. Έτσι, οι οργανωτές του κύκλου πίστευαν ότι συμβάλλουν στην κεντρική επιδίωξη κάθε μεγάλης επετείου, η οποία, όπως πιστεύω, δεν είναι άλλη από την προσπάθεια για εθνική αυτογνωσία.

Από τη θέση αυτή θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συντελεστές της επιτυχίας του κύκλου, συναδέλφους πανεπιστημιακούς, εν ενεργεία και ομότιμους, καθώς και τα στελέχη των διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, χωρίς τον «πατριωτισμό» των οποίων, υπό τις δύσκολες συνθήκες της πανδημίας, ο κύκλος δεν θα είχε ολοκληρωθεί. Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον **διακεκριμένο Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νίκο Αλιβιζάτο**, που υπήρξε ο συντονιστής αυτής της σημαντικής προσπάθειας. Ευχαριστώ, τέλος, την Τράπεζα Πειραιώς, στη γενναιόδωρη χορηγία της οποίας οφείλεται όχι μόνον η παρούσα έκδοση, αλλά και η πραγματοποίηση του φιλόδοξου εκδοτικού προγράμματος του Πανεπιστημίου μας για τη μεγάλη επέτειο.

Η υπόμνηση του ρόλου που διαδραμάτισαν οι δομές και οι θεσμοί, από την εξωτερική πολιτική και τη διεθνή παρουσία έως τις δομές που αναπτύσσει ένα αστικό κράτος στην υγεία, τη δικαιοσύνη, την ασφάλεια, την εκπαίδευση των πολιτών, δεν αποτελεί μόνο έναν απαραίτητο φόρο τιμής προς το μείζον γεγονός της Ελληνικής Επανάστασης αλλά και μια ευκαιρία για αναστοχασμό στη σημερινή συγκυρία.

Υπό αυτή την έννοια, η έκδοση αυτή αποτελεί ένα **σημαντικό παρατηρητήριο** για τις διαφορετικές προσλήψεις της νεότερης ιστορίας με επίκεντρο το κράτος και τις λειτουργίες του καθώς και ένα **μοναδικό εργαλείο γνώσης και εθνικής αυτογνωσίας**.

Σας ευχαριστώ